

ingediend op **1001** (2021-2022) – Nr. 1
10 november 2021 (2021-2022)

Voorstel van resolutie

van Ann De Martelaer, Björn Rzoska en Jeremie Vaneeckhout

over een bezoekverbod bij nieuwe golven
van corona in woonzorgcentra

TOELICHTING

Vanaf februari 2020, het begin van de coronapandemie, staat het bezoek aan ouderen die in een woonzorgcentrum wonen, sterk onder druk.

De situatie van ouderen die geïsoleerd werden op hun kamer, geen bezoek meer mochten ontvangen, geen contact meer hadden met de buitenwereld en niet meer naar buiten mochten, kwam via getuigenissen ruim aan bod in de coronacommissie van het Vlaams Parlement.

De Commissie ad hoc voor de Evaluatie en Verdere Uitvoering van het Vlaamse Coronabeleid formuleerde in een resolutie (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, 442/3) aanbevelingen die door het parlement aangenomen werden. In die aanbevelingen stond het welzijn van de bewoners van woonzorgcentra centraal. Zo was iedereen het erover eens dat een totaal bezoekverbod niet meer kon, dat er echt minstens één vaste bezoeker mogelijk moest zijn per bewoner, met mogelijkheid tot een wissel per week.

Daarnaast waren er nog aanbevelingen die belangrijk zijn voor het welbevinden van de bewoners zoals:

- de erkenning van mantelzorgers tijdens een crisis als essentiële dienstverleners;
- geen contactbeperking met nabestaanden bij levenseinde;
- het vermijden van kamerisolatie voor mensen met dementie, omdat dit te veel nefaste gevolgen heeft, mentaal maar ook fysiek en medisch. Een alternatief is om mensen met dementie in kleinere groepen te laten wonen en flexibel om te gaan met regels;
- het zorgen voor overlegstructuren waarbij bewoners en mantelzorgers inspraak hebben inzake het beleid in de residentie. Bewoners moeten ook op individueel niveau de regie over hun leven krijgen.

In navolging van die aanbevelingen werd in de kaderrichtlijn COVID-19 residentiële ouderenzorg van het agentschap Zorg en Gezondheid onder meer opgenomen dat woonzorgcentra geen bezoekbeperkingen mochten opleggen die verder gaan dan de beperkingen op sociaal contact die gelden voor de rest van de bevolking. Voor bewoners in de palliatieve fase moest bezoek altijd onbeperkt mogelijk zijn wat aantal en frequentie betreft. Als er een nieuwe uitbraak is in het woonzorgcentrum of de gemeente, dan kan er uitzonderlijk en tijdelijk een verregaandere bezoekersbeperking gelden, maar alleen "op basis van duidelijkheid over testresultaten of als een voorziening moet cohorteren". Hoe precair de besmettingssituatie in een woonzorgcentrum ook is, er moet minimaal één bezoeker per bewoner en per week toegelaten worden. Dat gaat steeds gepaard met een aantal veiligheidsvoorschriften, zoals het gebruik van mondklappers en de nodige handhygiëne.

Momenteel is er een vierde coronagolf aan de gang. Zo werd tijdens een bespreking in de commissie Welzijn van 9 november 2021 vastgesteld dat in 97 procent van de woonzorgcentra bezoek volledig gegarandeerd blijft. In oktober werd in 27 woonzorgcentra een coronabesmetting vastgesteld en gingen de deuren opnieuw op slot.

De beslissing om de deuren te sluiten moet door het woonzorgcentrum aan het agentschap Zorg en Gezondheid gemeld worden. Met de stijgende cijfers zijn ook nog meer uitbraken in de woonzorgcentra in de komende weken te verwachten.

Ann DE MARTELAER
Björn RZOSKA
Jeremie VANEECKHOUT

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
 - 1° de mensenrechten van ouderen die tijdens de coronapandemie geschonden werden;
 - 2° de aanbevelingen van de Commissie ad hoc voor de evaluatie en verdere uitvoering van het Vlaamse Coronabeleid over het psychisch welzijn van ouderen in woonzorgcentra en in het bijzonder de mogelijkheid om bezoek te ontvangen en contact te hebben met familieleden en vrienden (*Parl.St. VI.Parl. 2019-20, 442/3*);
 - 3° het samenspel van mogelijkheden om coronabesmettingen te voorkomen via vaccinatie, mond-en-neusmaskers, CST-passen, sneltesten en het beschermend materiaal (CST: Covid Safe Ticket);
 - 4° de ervaring die de voorbije maanden is opgedaan, waardoor de zorg beter voorbereid is en zich logistiek sneller en beter kan organiseren;
 - 5° het feit dat mogelijke klachten van bewoners of familieleden gemeld moeten worden aan de woonzorglijn. Het onderzoek van die klachten vraagt enige tijd, waardoor de situatie van de betrokkenen niet direct opgelost wordt;
 - 6° het feit wie in een woonzorgcentrum opgenomen wordt, gemiddeld genomen nog een levensverwachting van anderhalf jaar heeft. Als bewoners niemand meer mogen zien, heeft dat een zware impact op hun levenskwaliteit;
 - 7° het feit dat er bij een uitbraak testing nodig is en vaak ook overgegaan wordt tot cohortering;
- vraagt aan de Vlaamse Regering om:
 - 1° ondanks het broze evenwicht tussen het medische en mentale welzijn erop toe te zien dat in elk wooncentrum ondanks besmetting bezoek mogelijk blijft zoals is bepaald in de resolutie over tussentijdse conclusies en aanbevelingen van de commissie ad hoc voor de Evaluatie en Verdere Uitvoering van het Vlaamse Coronabeleid, inzake ouderenzorg en contactopsporing in functie van een tweede golf (*Parl.St. VI.Parl. 2019-20, 442/3*);
 - 2° te voorzien in een dagelijkse opvolging van het Outbreak Support Team bij besmetting en maar in heel bijzondere situaties, die omstandig gemotiveerd worden, een cohortering van heel beperkte duur van hoogstens zeven dagen op te leggen;
 - 3° de toepassing van de geldende regelgeving in woonzorgcentra tijdens en na de pandemie structureel te controleren, vooral wat het bezoekrecht betreft, en bijzondere aandacht te besteden aan het welzijn en de levenskwaliteit van de bewoners, en bij het niet-naleven van de regelgeving, specifiek die over het bezoekrecht, de nodige stappen te ondernemen om dat alsnog af te dwingen.

Ann DE MARTELAER
Björn RZOSKA
Jeremie VANEECKHOUT